

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΟ ΒΕΡΟΛΙΝΟ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2017

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ &
ΕΛΛΗΝΟΓΕΡΜΑΝΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΟΣ-ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

2.1. Τα κυριότερα ελληνικά εξαγόμενα προϊόντα στην Γερμανία το 2017

Στην διάρθρωση των ελληνικών εξαγωγών προς Γερμανία κυριαρχούν τα τρόφιμα (ΚΣΟ 01-20), τα οποία το 2017 διατήρησαν μερίδιο 32% επί του συνόλου των ελληνικών εξαγωγών. Στην κατάταξη των ελληνικών εξαγωγών ανά διψήφιο κωδικό, πρώτα εμφανίζονται τα προϊόντα και τεχνουργήματα αργιλίου με μερίδιο 10,5% και ακολουθούν φαρμακευτικά προϊόντα με μερίδιο 10,4%, μηχανές και εξαρτήματα (κυρίως καλώδια), με μερίδιο 8,3%, γαλακτοκομικά προϊόντα (7,4%), παρασκευάσματα λαχανικών καρπών και φρούτων με 7,3% φρούτα (6,8%), ενδύματα με μερίδιο 4,5% κλπ. Ακολουθεί λεπτομερής ανάλυση των ελληνικών εξαγωγών προς τη Γερμανία το 2017 σε σύγκριση με προηγούμενα έτη (Πίνακας 12).

ΠΙΝΑΚΑΣ 12
ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΠΡΟΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑ 2015- 2017
30 πρώτες κατηγορίες σε διψήφια δασμολογική ανάλυση

Α/Α	ΚΣΟ	ΠΡΟΪΟΝΤΑ	ΕΞΑΓΩΓΕΣ			ΜΕΤΑΒΟΛΗ	ΜΕΡΙΑΙΑ ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ	ΜΕΡΙΑΙΑ ΕΠΙ
			2015	2016	2017	%	ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ	ΣΥΝΟΛΟΥ
						ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΠΡΟΣ	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	ΓΕΡΜΑΝΙΚΩΝ
						2016/17	2017	ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΤΟΥ
								ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΥ ΚΣΟ
						2017	2017	
1	76	ΑΡΓΙΛΙΟ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΡΓΙΛΙΟ	168.190.756	192.233.603	215.746.856	12,2%	10,5%	1,34%
2	30	ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	192.089.627	216.674.733	214.649.729	-0,9%	10,4%	0,46%
3	85	ΜΗΧΑΝΕΣ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΥΛΙΚΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥΣ. ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΕΓΓΡΑΦΗΣ Ή ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΗΧΟΥ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΕΓΓΡΑΦΗΣ Ή ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΗΧΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ, ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ ΑΥΤΩΝ	156.710.550	155.457.745	171.300.432	10,2%	8,3%	0,11%
4	04	ΓΑΛΑ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΑΣ. ΑΥΤΑ ΠΤΗΝΩΝ. ΜΕΛΙ ΦΥΣΙΚΟ. ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΒΡΩΣΙΜΑ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ, ΠΟΥ ΔΕΝ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΝΤΑΙ ΟΥΤΕ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΑΛΛΟΥ	133.315.544	138.365.025	152.375.965	10,1%	7,4%	1,92%
5	20	ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΛΑΧΑΝΙΚΩΝ, ΚΑΡΠΩΝ ΚΑΙ ΦΡΟΥΤΩΝ Ή ΑΛΛΩΝ ΜΕΡΩΝ ΦΥΤΩΝ	161.848.179	148.438.460	149.352.062	0,6%	7,3%	2,98%
6	08	ΚΑΡΠΟΙ ΚΑΙ ΦΡΟΥΤΑ ΒΡΩΣΙΜΑ, ΦΛΟΥΔΕΣ ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΩΝ Ή ΠΕΠΟΝΙΩΝ	116.772.192	142.816.006	140.421.467	-1,7%	6,8%	1,14%
7	61	ΕΝΔΥΜΑΤΑ & ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΑ ΕΝΔΥΜΑΤΟΣ, ΠΛΕΚΤΑ	110.415.833	91.479.025	92.843.538	1,5%	4,5%	0,63%
8	39	ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ & ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΥΤΕΣ	63.458.687	68.432.294	73.802.017	7,8%	3,6%	1,19%
9	84	ΠΥΡΗΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΗΡΕΣ, ΛΕΒΗΤΕΣ, ΜΗΧΑΝΕΣ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΕΙΠΝΟΗΣΕΙΣ. ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ ΤΩΝ ΜΗΧΑΝΩΝ Ή ΣΥΣΚΕΥΩΝ	39.707.220	49.468.694	73.264.439	48,1%	3,6%	0,02%
10	27	ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ, ΟΡΥΚΤΑ ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΑΣΗΣ ΑΥΤΩΝ. ΑΣΦΑΛΤΩΔΕΙΣ ΥΛΕΣ. ΚΕΡΙΑ ΟΡΥΚΤΑ	69.987.018	62.008.340	72.882.424	17,5%	3,5%	0,00%
11	22	ΠΟΤΑ, ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΑ ΥΓΡΑ ΚΑΙ ΕΙΔΙ	62.270.087	68.106.789	70.336.019	3,3%	3,4%	1,19%
12	15	ΛΙΠΗ ΚΑΙ ΛΑΔΙΑ ΖΩΙΚΑ Ή ΦΥΤΙΚΑ. ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΑΣΗΣ ΑΥΤΩΝ. ΛΙΠΗ ΒΡΩΣΙΜΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΜΕΝΑ. ΚΕΡΙΑ ΖΩΙΚΗΣ Ή ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	46.570.186	46.635.209	57.932.957	24,2%	2,8%	0,96%
13	07	ΛΑΧΑΝΙΚΑ, ΦΥΤΑ, ΡΙΖΕΣ ΚΑΙ ΚΟΝΔΥΛΟΙ, ΒΡΩΣΙΜΑ	52.433.100	52.048.248	47.578.412	-8,6%	2,3%	0,77%
14	73	ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΧΥΤΟΣΙΔΗΡΟ, ΣΙΔΗΡΟ Ή ΧΑΛΥΒΑ	30.621.454	29.162.761	45.679.187	56,6%	2,2%	0,20%
15	19	ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ, ΤΑ ΑΛΕΥΡΙΑ, ΤΑ ΑΜΥΛΑ ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ Ή ΤΟ ΓΑΛΑ. ΕΙΔΗ	32.023.004	41.405.276	43.685.952	5,5%	2,1%	1,05%

		ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ						
16	74	ΧΑΛΚΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΧΑΛΚΟ	40.791.527	36.073.378	41.750.334	15,7%	2,0%	0,65%
17	21	ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ	25.707.799	31.560.010	30.161.268	-4,4%	1,5%	0,68%
18	38	ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΤΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ	25.246.001	27.534.242	29.532.320	7,3%	1,4%	0,06%
19	03	ΨΑΡΙΑ ΚΑΙ ΜΑΛΛΑΚΟΣΤΡΑΚΑ, ΜΑΛΛΑΚΙΑ ΚΑΙ ΆΛΛΑ ΑΣΠΙΟΝΔΥΛΑ ΥΔΡΟΒΙΑ	26.061.915	26.051.754	28.276.821	8,5%	1,4%	0,69%
20	87	ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ ΟΧΗΜΑΤΑ, ΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ, ΠΟΔΗΛΑΤΑ ΚΑΙ ΆΛΛΑ ΟΧΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΧΕΡΣΑΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, ΤΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥΣ	23.562.138	23.552.791	25.135.945	6,7%	1,2%	0,02%
21	17	ΖΑΧΑΡΑ ΚΑΙ ΖΑΧΑΡΩΔΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ	13.917.109	16.703.666	18.622.294	11,5%	0,9%	1,22%
22	94	ΕΠΙΠΛΑ, ΕΠΙΠΛΑ ΙΑΤΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΑ. ΕΙΔΗ ΚΛΙΝΟΣΤΡΩΜΝΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ. ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΦΩΤΙΣΜΟΥ ΠΟΥ ΔΕΝ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΝΤΑΙ Ή ΔΕΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΆΛΛΟΥ. ΛΑΜΠΕΣ-ΡΕΚΛΑΜΕΣ, ΦΩΤΕΙΝΑ ΣΗΜΑΤΑ, ΦΩΤΕΙΝΕΣ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ ΕΙΔΗ. ΠΡΟΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	16.370.019	19.174.097	17.498.793	-8,7%	0,9%	0,07%
23	52	ΒΑΜΒΑΚΙ	14.112.746	14.209.238	17.227.088	21,2%	0,8%	1,57%
24	33	ΛΙΘΕΡΙΑ ΕΛΑΙΑ ΚΑΙ ΡΗΤΙΝΟΕΙΔΗ. ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΑΡΩΜΑΤΟΠΟΙΑΣ Ή ΚΑΛΛΩΠΙΣΜΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΑ ΚΑΙ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ	10.660.512	12.976.194	16.868.591	30,0%	0,8%	0,20%
25	99	ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	45.495.708	44.213.553	15.601.260	-64,7%	0,8%	0,24%
26	62	ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΝΔΥΜΑΤΟΣ, ΆΛΛΑ ΑΠΟ ΤΑ ΠΛΕΚΤΑ	12.716.551	12.994.978	13.194.510	1,5%	0,6%	0,07%
27	90	ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΟΠΤΙΚΗΣ, ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ Ή ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑΣ, ΜΕΤΡΗΣΗΣ, ΕΛΕΓΧΟΥ Ή ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ. ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΙΑΤΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ. ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΑΥΤΩΝ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ Ή ΣΥΣΚΕΥΩΝ	13.357.876	15.856.699	12.567.455	-20,7%	0,6%	0,03%
28	56	ΒΑΤΕΣ, ΠΙΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΜΗ ΥΦΑΣΜΕΝΑ. ΝΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΑ. ΣΠΑΓΚΟΙ, ΣΧΟΙΝΙΑ ΚΑΙ ΧΟΝΤΡΑ ΣΧΟΙΝΙΑ. ΕΙΔΗ ΣΧΟΙΝΟΠΟΙΑΣ	11.884.194	11.621.538	11.802.805	1,6%	0,6%	0,55%
29	32	ΔΕΥΣΙΚΑ ΚΑΙ ΒΑΦΙΚΑ ΕΚΧΥΛΙΣΜΑΤΑ. ΤΑΝΝΙΝΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΤΟΥΣ. ΧΡΩΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΆΛΛΕΣ ΧΡΩΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ, ΧΡΩΜΑΤΑ ΕΠΙΧΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΒΕΡΝΙΚΙΑ. ΜΑΣΤΙΧΕΣ (ΣΤΟΚΟΙ). ΜΕΛΑΝΙΑ	6.701.859	6.419.225	11.152.088	73,7%	0,5%	0,13%
30	49	ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΤΩΝ ΕΚΔΟΤΙΚΩΝ ΟΙΚΩΝ, ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ Ή ΆΛΛΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΠΟΥ ΑΣΧΟΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΤΙΣ ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ. ΚΕΙΜΕΝΑ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ Ή ΔΑΚΤΥΛΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑ	11.516.639	10.427.975	10.325.441	-1,0%	0,5%	0,52%
		ΣΥΝΟΛΟ	1.896.002.593	1.959.458.878	2.055.900.358	4,9%	100,0%	0,18%

Πηγή: EUROSTAT/ΕΛ.ΣΤΑΤ, Ιούνιος 2018 – Επεξεργασία: Γραφείου ΟΕΥ Πρεσβείας της Ελλάδος στο Βερολίνο

→ Την 1^η θέση στις εξαγωγές της χώρας μας προς την Γερμανία το 2017 κατέλαβαν τα **προϊόντα αλουμινίου (ΚΣΟ 76)**, η αξία των οποίων σημείωσε αύξηση 12,2% και διαμορφώθηκε στα 215,7 εκ. Ευρώ, έναντι 192,2 εκ. Ευρώ το 2016. Σημαντικότερη υποκατηγορία παραμένουν οι πλάκες, ταινίες και φύλλα από αργίλιο, με πάχος που υπερβαίνει τα 0,2 mm (ΚΣΟ 7606), οι εξαγωγές των οποίων αυξήθηκαν περαιτέρω το 2017 σε 96,7 εκ. Ευρώ (2016: 93,5 εκ. Ευρώ). 2^η σημαντικότερη υποκατηγορία αποτελούν οι ράβδοι και είδη καθορισμένης μορφής από αργίλιο (ΚΣΟ 7604), των οποίων οι εξαγωγές παρουσίασαν επίσης σημαντική αύξηση από 65,5 εκ. Ευρώ το 2016 σε 75,6 εκ. Ευρώ το 2017. Ακολουθεί η κατηγορία: φύλλα και ταινίες, λεπτά, από αργίλιο με πάχος που δεν υπερβαίνει τα 0,2 χιλιοστά που έχουν υποστεί απλή έλαση χωρίς υπόθεμα και σε υπόθεμα αντιστοίχως (ΚΣΟ 7607) οι εξαγωγές των οποίων αυξήθηκαν σε 27,6 εκ. Ευρώ έναντι 24 εκ. Ευρώ το 2016. Συνολικά θετική ήταν τέλος και η πορεία στις υπόλοιπες υποκατηγορίες εξαγωγών προϊόντων αλουμινίου της χώρας μας προς την Γερμανία.

→ Οι ελληνικές εξαγωγές **φαρμακευτικών προϊόντων (ΚΣΟ 30)** στην Γερμανία μειώθηκαν το 2017 ελαφρά (0,9%) και διαμορφώθηκαν στο επίπεδο των 214,6 εκ. Ευρώ (2016: 216,1 εκ. Ευρώ). Το μεγαλύτερο ποσοστό αυτών (92,1%) αφορά σε προϊόντα του 4ψήφιου ΚΣΟ 3004 (φάρμακα που αποτελούνται από προϊόντα αναμεμειγμένα ή μη αναμεμειγμένα, παρασκευασμένα για θεραπευτικούς ή προληπτικούς σκοπούς, που παρουσιάζονται με μορφή δόσεων, στα οποία περιλαμβάνονται και εκείνα που προορίζονται να χορηγηθούν διαδερμικά ή είναι συσκευασμένα για λιανική πώληση), των οποίων οι εξαγωγές ανήλθαν το 2017 σε 197,7 εκ. Ευρώ, έναντι 194,3 εκ. Ευρώ το 2016. Ακολουθούν σε απόσταση τα προϊόντα της κατηγορίας ΚΣΟ 3003 (φάρμακα που αποτελούνται από προϊόντα αναμεμειγμένα μεταξύ τους, παρασκευασμένα για θεραπευτικούς ή προληπτικούς σκοπούς, αλλά που δεν παρουσιάζονται με μορφή δόσεων ούτε είναι συσκευασμένα για λιανική πώληση), οι εξαγωγές των οποίων μειώθηκαν περαιτέρω το 2016 στα 12,6 εκ. Ευρώ από 15,2 εκ. Ευρώ το 2016. Την σχετικώς σταθερή ανοδική πορεία τους των τελευταίων ετών συνέχισαν τέλος και οι ελληνικές εξαγωγές προϊόντων της υποκατηγορίας ΚΣΟ 3006 (διάφορα παρασκευάσματα και φαρμακευτικά είδη, όπως για παράδειγμα αποστειρωμένα ράμματα, αιμοστατικά, αντισυλληπτικά κα) φθάνοντας τα 2 εκ. Ευρώ. Μείωση 35,3% σημείωσαν συνολικά οι εξαγωγές των υπόλοιπων υποκατηγοριών.

→ Η 3^η σημαντικότερη και πολυπληθέστερη με 47 εξαγωγικούς κωδικούς κατηγορία περιλαμβάνει τις **μηχανές, συσκευές και υλικά ηλεκτρικά και τα μέρη τους (ΚΣΟ 85)**. Οι ελληνικές εξαγωγές των σχετικών προϊόντων, σημείωσαν το 2017 σημαντική αύξηση 10,2% σε σχέση με το 2016 και ανήλθαν στα 155,4 εκ. Ευρώ. Σημαντικότερο 4ψήφιο κωδικό της κατηγορίας το 2017 απετέλεσαν οι ηλεκτρικοί συσσωρευτές (ΚΣΟ 8507), οι εξαγωγές των οποίων, αυξανόμενες σε σχέση με το 2016 83,6% ανήλθαν στα 57,7 εκ. Ευρώ, ξεπερνώντας για πρώτη φορά τις εξαγωγές καλωδίων (ΚΣΟ 8544), οι οποίες μειώθηκαν 25,2% ήτοι από 63,1 εκ. Ευρώ το 2016 σε 47,2 εκ. Ευρώ το 2017. Οι κωδικοί αυτοί καλύπτουν μαζί το 61,3% των εξαγωγών της διψήφιας κατηγορίας.

Σημαντική αύξηση σημείωσαν και οι εξαγωγές των ΚΣΟ 8536 (διακόπτες, βύσματα, υποδοχές ηλεκτρικών λαμπτήρων), ΚΣΟ 8517 (τηλεφωνικές και άλλες συσκευές μετάδοσης και λήψης φωνής, εικόνων και δεδομένων) και ΚΣΟ 8515 (μηχανές συγκόλλησης), οι οποίες διαμορφώθηκαν στο επίπεδο των 10,5 εκ. Ευρώ, 10,3 εκ. Ευρώ και 10 εκ. Ευρώ αντιστοίχως ξεπερνώντας σε αξία τις εξαγωγές προϊόντων των υποκατηγοριών ΚΣΟ 8516 (ηλεκτροθερμικές συσκευές) και ΚΣΟ 8523 (δίσκοι, ταινίες, διατάξεις αποθήκευσης με ημιαγωγό, «έξυπνες κάρτες» κλπ), οι οποίες μειώθηκαν το 2017 στα 9,9 εκ. Ευρώ και 6,5 εκ. Ευρώ, από 10,3 εκ. Ευρώ και 8,2 εκ. Ευρώ αντιστοίχως το 2016.

Αναφέρονται τέλος οι υποκατηγορίες ΚΣΟ 8528 (οθόνες απεικόνισης, δέκτες τηλεόρασης κλπ), οι εξαγωγές των οποίων αυξήθηκαν για 4^η συνεχή χρονιά στα 4,6 εκ. Ευρώ, καθώς και οι υποκατηγορίες ΚΣΟ 8529 (μέρη συσκευών των κλάσεων 8525-8528 δηλαδή των συσκευών ραδιοφωνίας/τηλεόρασης, λήψης εικόνων, ραντάρ, εγγραφής/αναπαραγωγής ήχου και οθονών απεικόνισης), ΚΣΟ 8538 (μέρη από διακόπτες, ασφάλειες, καλώδια οπτικών ινών, πινάκων κλπ) και ΚΣΟ 8502 (ηλεκτρικές γεννήτριες), όπου οι εξαγωγές μειώθηκαν αντιστοίχως σε 2,7 εκ. Ευρώ, 2,3 εκ. Ευρώ και 1,4 εκ. Ευρώ, από 3,1 εκ. Ευρώ στις δύο πρώτες κατηγορίες και 5,5 εκ. Ευρώ στην υποκατηγορία 8502 το 2016. Σχετικά σταθερές παρέμειναν οι ελληνικές εξαγωγές στις

υπόλοιπες υποκατηγορίες, οι οποίες αντιστοιχούν μόλις στο 4,4% των συνολικών εξαγωγών του διηγήριου ΚΣΟ.

→ Η επόμενη διηγήρια κατηγορία ελληνικών εξαγωγών (παραλείποντας τις κατηγορίες ΚΣΟ 20, 08 και 04 που αφορούν τρόφιμα και οι οποίες εξετάζονται χωριστά παρακάτω), περιλαμβάνει τα **ενδύματα (ΚΣΟ 61)**. Οι ελληνικές εξαγωγές της εν λόγω κατηγορίας προς την Γερμανία επανήλθαν το 2017 σε θετική πορεία, προσεγγίζοντας το ύψος των 92,8 εκ. Ευρώ από 91,4 εκ. Ευρώ το 2016.

Το μεγαλύτερο μερίδιο (43,5%) των ελληνικών εξαγωγών ενδυμάτων διατηρεί η υποκατηγορία ΚΣΟ 6106 (φορέματα-υποκάμισα, μπλούζες-πουκάμισα για γυναίκες και κορίτσια) παρά το γεγονός ότι η αξία τους μειώνεται σταθερά τα τελευταία έτη (2017: 40,3 εκ. Ευρώ, 2016: 42,9 εκ. Ευρώ κ.ο.κ). Επόμενοι σημαντικότεροι κωδικοί είναι οι ΚΣΟ 6104, 6109, οι εξαγωγές των οποίων ανήλθαν το 2017 σε 23,3 εκ. Ευρώ και 19,6 εκ. Ευρώ έναντι 19,5 εκ. Ευρώ και 20,6 εκ. Ευρώ αντιστοίχως. Αύξηση σημείωσαν τέλος συνολικά οι ελληνικές εξαγωγές ενδυμάτων των λοιπών 4ηγήριων κωδικών, οι οποίες καλύπτουν 10,2% της κατηγορίας των ενδυμάτων.

→ Ακολουθεί η κατηγορία **ΚΣΟ 39 (Πλαστικές ύλες)**, στην οποία η χώρα μας φαίνεται ότι έχει εδραιώσει την παρουσία της στην Γερμανία σε σημαντικό αριθμό υποκατηγοριών καταγράφοντας μάλιστα από το 2010 και εντεύθεν συνεχή αύξηση εξαγωγών. Το 2017 οι ελληνικές εξαγωγές ανήλθαν σε 73,8 εκ. Ευρώ έναντι 68,4 εκ. Ευρώ το 2016 (2010: 40,7 εκ. Ευρώ). Το μεγαλύτερο τμήμα των εξαγωγών της χώρας μας στην εν λόγω κατηγορία (33,3%) καταλαμβάνει ο ΚΣΟ 3920 (πλάκες, φύλλα, μεμβράνες από πλαστικές ύλες πάχους μικρότερου του 1mm) με εξαγωγές οι οποίες ανήλθαν το 2017 σε 24,6 εκ. Ευρώ από 22,4 εκ. Ευρώ (2010: 10,8 εκ. Ευρώ). Αύξηση το 2017 κατέγραψαν και οι κατηγορίες ΚΣΟ 3921 (Άλλες πλάκες, φύλλα, μεμβράνες, ταινίες και λουρίδες από πλαστικές ύλες), ΚΣΟ 3923 (Είδη μεταφοράς ή συσκευασίας, από πλαστικές ύλες. Πώματα, καπάκια-καψούλια και άλλες διατάξεις κλεισίματος, από πλαστικές ύλες) και ΚΣΟ (Πλάκες, φύλλα, ταινίες, λουρίδες, μεμβράνες και άλλες επίπεδες μορφές-αυτοκόλλητα, από πλαστικές ύλες, ακόμα και σε κυλίνδρους) με εξαγωγές 9,7 εκ. Ευρώ, 8,9 εκ. Ευρώ και 8,5 εκ. Ευρώ, έναντι 9,2 εκ. Ευρώ, 8,6 εκ. Ευρώ και 6,2 εκ. Ευρώ το 2016, ενώ μείωση σημείωσε η κατηγορία ΚΣΟ 3924 (Πιατικά, άλλα είδη νοικοκυριού ή οικιακής οικονομίας και είδη υγιεινής ή καλλωπισμού, από πλαστικές ύλες) από 9,4 εκ. Ευρώ το 2016 σε 7,8 εκ. Ευρώ το 2017. Τέλος ανοδική πορεία κατέγραψαν οι ελληνικές εξαγωγές σε όλες σχεδόν τις υπόλοιπες υποκατηγορίες, φθάνοντας το 2017 συνολικά τα 14,1 εκ. Ευρώ έναντι 12,4 εκ. Ευρώ το 2016.

→ Ακολουθεί η κατηγορία **ΚΣΟ 84 (Λέβητες, μηχανές, συσκευές και μέρη αυτών κλπ)** της οποίας οι ελληνικές εξαγωγές εμφάνισαν το 2017 σημαντική αύξηση 48,1% και διαμορφώθηκαν στο επίπεδο των 73,2 εκ. Ευρώ, έναντι 49,6 εκ. Ευρώ το 2016. Κυριότερο συντελεστή της αύξησης απετέλεσαν οι εξαγωγές της 4ηγήριας υποκατηγορίας ΚΣΟ 8411 (στρόβιλοι δι' αντιδράσεως, συσκευές προώθησης διά στροβίλου και άλλοι στρόβιλοι δι' αερίου) οι οποίες ανήλθαν το 2017 σε 35,4 εκ. Ευρώ από 7,1 εκ. Ευρώ το 2016. Γενικά, στην εν λόγω κατηγορία συμμετέχουν πολλές υποκατηγορίες, με μικρές σχετικά ποσότητες εξαγωγών, που αφορούν κυρίως μέρη μηχανών και εξαγωγών και τα οποία παρουσιάζουν σημαντικές διακυμάνσεις από έτος σε έτος, δυσχεραίνοντας έτσι την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων ως προς τις μακροπρόθεσμες δυνατότητες απόκτησης σταθερού μεριδίου στην γερμανική αγορά. Ομαδοποιούμενες οι εξαγωγές της εν λόγω κατηγορίας, εν γένει περιλαμβάνουν συσκευές κλιματισμού, μηχανές εκτύπωσης, ανελκυστήρες, κινητήρες πλοίων, μέρη συστημάτων κρουνοποιίας, ψυκτικές συσκευές και έπιπλα, θερμαντήρες, μηχανές πλανίσματος, κάμψης σταθεροποίησης και ισιώματος, Η/Υ, φίλτρα αέρα/νερού, μέρη μηχανών συγκομιδής/αλωνισμού, συσκευές ψεκασμού κα. Κατωτέρω παρατίθεται, προς διευκόλυνση, η εξέλιξη των εξαγωγών των 30 σημαντικότερων εξαγωγικών προϊόντων του ΚΣΟ 84 κατά την πενταετία 2013-2017 (στοιχεία Πίνακα 13).

ΠΙΝΑΚΑΣ 13

ΚΣΟ 84 – Μηχανές, Συσκευές, Λέβητες και μέρη αυτών (30 πρώτες κατηγορίες), 2013-2017

(χιλ. Ευρώ)

a/a	ΚΣΟ	ΠΡΟΪΟΝΤΑ	2013	2014	2015	2016	2017
1	8411	Στρόβιλοι δι' αντιδράσεως, συσκευές προώθησης διά στροβίλου και άλλοι στρόβιλοι δι' αερίου	9.016	0	0	7.172.916	35.485.164
2	8431	Μέρη τις μηχανές ή συσκευές των κλάσεων 8425 μέχρι 8430	3.127.915	3.366.313	3.244.337	5.046.859	4.719.261
3	8481	Είδη κρουνοποιίας και παρόμοια όργανα για σωληνώσεις, ατμολέβητες	2.630.550	2.310.590	2.756.862	2.659.887	2.922.441
4	8473	Μέρη&εξαρτήματα για μηχανές ή συσκευές κλάσεων 8469 μέχρι 8472	198.721	905.758	1.039.783	939.162	2.580.050
5	8418	Ψυγεία, καταψύκτες-διατηρητές, μηχανές&συσκευές τεχνητού κλίματος	14.512.236	1.405.584	1.816.870	2.421.371	2.449.288
7	8467	Εργαλεία που λειτουργούν με συμπιεσμένο αέρα	22.219	76.650	27.741	225.716	2.431.667
8	8428	Ανεκκυστήρες	1.553.064	2.176.901	2.745.236	2.023.744	2.338.373
9	8471	Αυτόματες μηχανές επεξεργασίας πληροφοριών	825.573	800.478	693.504	1.283.622	2.095.839
10	8429	Μπουλντόζες	203.325	78.340	37.500	181.440	1.744.700
11	8415	Μηχανές και συσκευές τεχνητού κλίματος	319.889	299.093	4.746.930	6.756.119	1.209.900
12	8462	Μηχανές σφυρηλάτησης	1.827.560	1.555.033	1.714.259	1.469.890	1.206.000
13	8419	Κλίβανοι, θερμαντήρες νερού κλπ	1.365.053	1.240.402	793.495	1.306.281	1.188.481
14	8409	Μέρητων κλάσεων 8407 ή 8408	615.463	335.155	953.292	984.257	1.097.870
15	8424	Μηχανικές συσκευέςγια την εκτόξευση, διασπορά ή ψεκάσμο υγρών	850.946	446.379	1.135.840	437.610	964.025
16	8456	Μηχανές-εργαλεία που εργάζονται αφαιρώντας κάθε ύλη	94.667	119.572	1.289.230	1.741.955	944.773
17	8443	Μηχανές και συσκευές εκτύπωσης	719.658	667.792	1.947.873	3.272.287	888.020
18	8421	Μηχανές και συσκευές φυγόκεντρες	202.686	1.786.260	968.365	873.844	724.037
19	8479	Άλλες μηχανές	157.308	52.027	354.072	134.435	634.939
20	8413	Αντλίες για υγρά	414.182	358.223	413.271	349.565	634.637
21	8414	Αεραντλίες ή αντλίες κενού	229.507	365.981	648.897	545.258	577.754
22	8433	Μηχανές, συσκευές και μηχανικές επινοήσεις για τη συγκομιδή ή τον αλωνισμό των γεωργικών προϊόντων	353.863	550.299	813.427	520.580	522.740
23	8442	Μηχανές, συσκευές και υλικά για την παρασκευή ή κατασκευή των πλακών για την εκτύπωση εικόνων	73.719	158.123	202.271	286.327	436.450
24	8422	Πλυντήρια πιάτων	367.183	458.200	374.428	343.108	352.271
25	8480	Πλαίσια χυτηρίου	183.457	78.505	84.532	391.948	239.545
26	8451	Μηχανές και συσκευές καθαριστηρίου υφασμάτων	429.793	805.120	241.615	329.588	225.586
27	8438	Μηχανές&συσκευές παρασκευής ή βιομηχανικής παραγωγής τροφίμων ή ποτών	526.038	329.550	403.001	162.376	222.496
28	8432	Μηχανές, συσκευές και μηχανήματα γεωργικά, κηπευτικά ή δασοκομικά	648.189	378.955	90.178	118.557	197.599
29	8453	Μηχανές και συσκευές για την παρασκευή, τη δέψη ή την κατεργασία των δερμάτων	76.841	44.508	6.388	17.284	187.102
30	8477	Μηχανές και συσκευές για την κατεργασία του καουτσούκ ή των πλαστικών υλών	15.513	60.579	49.104	57.162	168.995

Πηγή: EUROSTAT/ΕΛ.ΣΤΑΤ, Ιούνιος 2018 – Επεξεργασία: Γραφείου ΟΕΥ Πρεσβείας της Ελλάδος στο Βερολίνο

→ Στην επόμενη θέση της γενικής κατάταξης των ελληνικών εξαγωγών προς την Γερμανία ευρίσκονται τα **πετρελαιοειδή ΚΣΟ 27**, των οποίων οι εξαγωγές παρουσιάζουν κατά καιρούς έντονες διακυμάνσεις και αστάθεια. Το 2017 οι ελληνικές εξαγωγές πετρελαιοειδών, αυξανόμενες 17,5%, ανήλθαν σε 72,8 εκ. Ευρώ. Το μεγαλύτερο τμήμα αυτών κατέλαβαν οι εξαγωγές ειδικού καυσίμου αεριοθουμένων (ΚΣΟ 27101921), η αξία των οποίων έφθασε το 2017 σε 57,4 εκ. Ευρώ (102,8 χιλ. τόννοι), από 42,8 εκ. Ευρώ (85,6 χιλ. τόννοι) το 2016. Ακολούθησαν τα προϊόντα ορυκτών κεριών της κατηγορίας ΚΣΟ 27129099, οι εξαγωγές των οποίων ανήλθαν το 2017 σε 8,9 εκ. Ευρώ (14,6 χιλ. τόννοι), έναντι 7,8 εκ. Ευρώ το 2016 (10,7 χιλ. τόννοι). Τέλος, αναφέρονται άλλες τρεις κατηγορίες προϊόντων διύλισης πετρελαίου, ήτοι οι ΚΣΟ 27101968 (πετρέλαιο εξωτερική καύσης), ΚΣΟ 27101947 και ΚΣΟ 27101999 (άλλα λιπαντικά λάδια), όπου οι εξαγωγές μας το 2017 ανήλθαν σε 3,9 εκ. Ευρώ (14,2 χιλ. τόννοι), 818 χιλ. Ευρώ (1,7 χιλ. τόννοι) και 721,6 χιλ. Ευρώ (1061 τόννοι), έναντι 7,5 εκ. Ευρώ (41 χιλ. τόννοι), 799,2 χιλ. Ευρώ (2,6 χιλ τόννοι) και 1,7 εκ. Ευρώ (2,2 χιλ. τόννοι) το 2016 αντιστοίχως.

→ Ακολουθεί η κατηγορία των **τεχνουργημάτων από χυτοσίδηρο, σίδηρο ή χάλυβα ΚΣΟ 73**, οι εξαγωγές της οποίας σχεδόν διπλασιάστηκαν, από 29,1 εκ. Ευρώ το 2016 σε 45,6 εκ. Ευρώ το 2017. Εντυπωσιακή άνοδο κατέγραψαν οι ελληνικές εξαγωγές της υποκατηγορίας ΚΣΟ 7326 (άλλα τεχνουργήματα από σίδηρο ή χάλυβα καταλαμβάνοντας την πρώτη θέση με 13,8 εκ. Ευρώ, έναντι 3,7 εκ. Ευρώ το 2016. Ανοδικά κινήθηκαν επίσης και οι υποκατηγορίες ΚΣΟ 7306 (άλλοι σωλήνες), ΚΣΟ 7312 (συρματόσχοινα) και ΚΣΟ 7324 (είδη υγιεινής και τα μέρη τους από χυτοσίδηρο), των οποίων οι εξαγωγές ανήλθαν το 2017 σε 11,5 εκ. Ευρώ, 7,6 εκ. Ευρώ και 7,1 εκ. Ευρώ. Τέλος, αναφέρονται οι κατηγορίες ΚΣΟ 7308 (διάφορες κατασκευές από χυτοσίδηρο) και ΚΣΟ 7307 (εξαρτήματα σωληνώσεων) με εξαγωγές 2 εκ. Ευρώ και 1,1 εκ. Ευρώ (2016: 849,4 χιλ. Ευρώ και 1,6 εκ. Ευρώ αντίστοιχα). Οι ελληνικές εξαγωγές στις λοιπές υποκατηγορίες (4,9% επί του συνόλου της κατηγορίας 73) μειώθηκαν συνολικά ελαφρώς, από 2,7 εκ. Ευρώ το 2016 σε 2,2 εκ. Ευρώ το 2017.

→ Οι ελληνικές εξαγωγές στην επόμενη κατηγορία **ΚΣΟ 74 (χαλκός και τεχνουργήματα από χαλκό)** το 2017 επανήλθαν σε ανοδική πορεία και διαμορφώθηκαν στο επίπεδο των 41,7 εκ. Ευρώ (2016: 36 εκ. Ευρώ). Αυτό οφείλεται κατά βάση στην αύξηση των εξαγωγών της κυριότερης υποκατηγορίας (μερίδιο 88,2% επί των εξαγωγών της κατηγορίας ΚΣΟ 74) των χάλκινων σωλήνων ΚΣΟ 7411, οι οποίες ανήλθαν το 2017 σε 36,8 εκ. Ευρώ, έναντι 31,4 εκ. Ευρώ το 2016. Αμελητέα αύξηση κατέγραψαν και οι εξαγωγές ράβδων από χαλκό (ΚΣΟ 7407) (2017: 2,5 εκ. Ευρώ από 2,4 εκ. Ευρώ το 2016) παραμένοντας ωστόσο σε χαμηλά επίπεδα σε σύγκριση με τις αρχές της τρέχουσας δεκαετίας. Παρά τις επί μέρους διακυμάνσεις, οι ελληνικές εξαγωγές στις υπόλοιπες υποκατηγορίες (πλάκες και φύλλα από χαλκό, απορρίμματα και θραύσματα χαλκού, σύρματα από χαλκό κα) παρέμειναν το 2017 περίπου στο ίδιο επίπεδο του προηγούμενου έτους (2017: 2,4 εκ. Ευρώ).

→ Αύξηση παρουσίασαν το 2017 και οι εξαγωγές της κατηγορίας **ΚΣΟ 38 (Διάφορα προϊόντα χημικών βιομηχανιών)**, οι οποίες ανήλθαν στο επίπεδο των 29,5 εκ. Ευρώ, έναντι 27,4 εκ. Ευρώ το 2016. Σημαντικότερη υποκατηγορία (75,9% των εξαγωγών της διψήφιας κατηγορίας) συνιστά ο ενεργός άνθρακας ΚΣΟ 3802 (ο οποίος μεταξύ άλλων χρησιμοποιείται στα φίλτρα των τσιγάρων) με εξαγωγές το 2017 22,4 εκ. Ευρώ (2016: 19,1 εκ. Ευρώ). Ακολουθεί με αρκετή διαφορά η υποκατηγορία ΚΣΟ 3824 (διάφορα κονιάματα και σκυροδέματα) με εξαγωγές, το 2017, 4,5 εκ. Ευρώ, έναντι 4,6 εκ. Ευρώ το 2016. Οι υπόλοιπες εξαγωγές, οι οποίες περιλαμβάνουν κολοφώνια και ρητινικά οξέα, υποκινητές αντίδρασης, αντιδραστήρια διαγνωστικής, προϊόντα για το κολλάρισμα κα, καταλαμβάνουν μερίδιο 8,8% της διψήφιας κατηγορίας και ανήλθαν σε 2,5 εκ. Ευρώ.

→ Επόμενη, μετά τα χημικά προϊόντα, διψήφια κατηγορία ελληνικών εξαγωγών, **τα οχήματα (ΚΣΟ 87)**, αφορά στο μεγαλύτερο μέρος της αξίας τους, επανεξαγωγές αυτοκινήτων ή μηχανών μεγάλου κυβισμού καινούργιων ή μεταχειρισμένων, καθώς και ανταλλακτικών (τα οποία ως γνωστόν δεν παράγονται στην χώρα μας), οι οποίες πραγματοποιήθηκαν τα χρόνια της οικονομικής κρίσεως. Ως εκ τούτου, δεν χρήζουν ανάλυσης στο πλαίσιο της παρούσας έκθεσης. Αναφέρεται μόνον ο κωδικός ΚΣΟ 8712 (Ποδήλατα), όπου η αξία των ελληνικών εξαγωγών αυξήθηκε έτι περαιτέρω το 2017 σε 2,7 εκ. Ευρώ (2016: 2,5 εκ. Ευρώ).

→ Οι ελληνικές εξαγωγές του **ΚΣΟ 94 (Επιπλα, είδη κλινοστρωμνής, συσκευές φωτισμού κλπ)**, μετά από 10ετή σχεδόν ανοδική πορεία, σημείωσαν το 2017 κάμψη καθώς μειώθηκαν από 19,1 εκ. Ευρώ το 2016 σε 17,4 εκ. Ευρώ το 2017. Οι διαχρονικά περισσότερες εξαγωγές αφορούν σε προϊόντα του ΚΣΟ 9403 (άλλα έπιπλα και μέρη αυτών κυρίως από μέταλλο), οι οποίες ανήλθαν το 2017 σε 9,4 εκ. Ευρώ, έναντι 10,1 εκ. Ευρώ το 2016.

Ακολουθεί η κατηγορία ΚΣΟ 9404 (σομιέδες και στρώματα), με εξαγωγές, οι οποίες παρέμειναν σχετικά σταθερές το 2017 στα 2,5 εκ. Ευρώ. Την 3^η θέση καταλαμβάνουν οι εξαγωγές του ΚΣΟ 9401 (καθίσματα), με εξαγωγές, οι οποίες εμφανίζουν σταθερή αύξηση τα τελευταία έτη ανερχόμενες το 2017 στα 1,9 εκ. Ευρώ από 1,2 εκ. Ευρώ τα 2016. Τέλος, αναφέρονται οι συσκευές φωτισμού (ΚΣΟ 9405) με σταθερές κατά κανόνα εξαγωγές προς την Γερμανία τα τελευταία έτη. Το 2017 οι εξαγωγές του εν λόγω κωδικού ανήλθαν σε 1,9 εκ. Ευρώ.

→ Οι ελληνικές εξαγωγές του κωδικού **ΚΣΟ 52 βαμβάκι** (διαφόρων βαθμών επεξεργασίας) μετά

από συνεχή πτωτική πορεία τα τελευταία έτη επανήλθαν σε θετική τροχιά, ανερχόμενες σε 17,2 εκ. Ευρώ, έναντι 14,2 εκ. Ευρώ το 2016. Κύρια αιτία, η αύξηση των εξαγωγών στην 2η σε αξία υποκατηγορία ΚΣΟ 5201 (Βαμβάκι, μη λαναρισμένο ούτε χτενισμένο) στα 6,1 εκ. Ευρώ το 2017 έναντι 3,5 εκ. Ευρώ το 2016. Σημαντικότερη υποκατηγορία παραμένει ο ΚΣΟ 5205 (Νήματα από βαμβάκι, άλλα νήματα για ράψιμο, που περιέχουν τουλάχιστον 85 % κατά βάρος βαμβάκι, μη συσκευασμένα για λιανική πώληση) με εξαγωγές, οι οποίες διαμορφώθηκαν σε 8,9 εκ. Ευρώ, έναντι 9,1 εκ. Ευρώ το 2016.

→ Στον κωδικό **ΚΣΟ 33 (Καλλυντικά)**, οι ελληνικές εξαγωγές προς την Γερμανία κινούνται συνεχώς ανοδικά την τελευταία 7ετία και ανήλθαν το 2017 σε 16,8 εκ. Ευρώ. Η σημαντικότερη υποκατηγορία ΚΣΟ 3304 αφορά σε προϊόντα ομορφιάς ή φτιασιδώματος, οι εξαγωγές των οποίων από την χώρα μας προς την Γερμανία ανήλθαν το 2017 σε 8,4 εκ. Ευρώ από 7,5 εκ. Ευρώ το 2016. Οι εξαγωγές παρασκευασμάτων για το ξύρισμα και αποσμητικών (ΚΣΟ 3307) διπλασιάστηκαν μεταξύ 2016 και 2017 και πέρασαν στην δεύτερη θέση με αξία 3,8 εκ. Ευρώ (2016: 1,6 εκ. Ευρώ). Την τρίτη θέση κατέλαβαν οι εξαγωγές παρασκευασμάτων για μαλλιά, παρά την αύξηση που σημείωσαν και αυτές το 2017 στα 3,6 εκ. Ευρώ, έναντι 2,9 εκ. Ευρώ το 2016. Οι εξαγωγές μας στις υπόλοιπες υποκατηγορίες δεν υπερβαίνουν συνολικώς το 1 εκ. Ευρώ.

→ Η ανάλυση του **ΚΣΟ 99 (Λοιπά προϊόντα)** παρέλκει, καθώς δεν αφορά σε εμπορεύματα καθαυτά.

→ Η κατηγορία **ΚΣΟ 62 (Ενδύματα άλλα από πλεκτά)**, παρά τις κατά καιρούς διακυμάνσεις, διατηρεί διαχρονικά αξιοσημείωτο μερίδιο στις ελληνικές εξαγωγές προς την Γερμανία. Το 2017, η αξία των ελληνικών εξαγωγών της κατηγορίας αυξήθηκε έτι περαιτέρω σε 13,9 εκ. Ευρώ, έναντι 13 εκ. Ευρώ το 2016. Το μεγαλύτερο μερίδιο (77,4%) καλύπτουν κατά σειρά οι υποκατηγορίες ΚΣΟ 6204 (ταγέρ, ζακέτες, φορέματα, παντελόνια για γυναίκες), ΚΣΟ 6203 (κουστούμια και παντελόνια για άντρες), ΚΣΟ 6207 (εσώρουχα και πιτζάμες για άντρες), ΚΣΟ 6206 (πουκάμισα για γυναίκες) και ΚΣΟ 6214 (μαντίλια, κασκόλ), οι εξαγωγές στις οποίες, παρά τις επί μέρους διακυμάνσεις, παρέμειναν το 2017 σχετικά σταθερές στα 10,2 εκ. Ευρώ (2016: 10,4 εκ. Ευρώ). Οι λοιπές υποκατηγορίες εξαγωγών αφορούν τις κατηγορίες (ΚΣΟ 6202 παλτά για γυναίκες, ΚΣΟ 6205 υποκάμισα για άνδρες, ΚΣΟ 6212 στηθόδεσμοι, ΚΣΟ 6201 παλτά για άνδρες, 6208 φανελάκια, μεσοφόρια για γυναίκες ΚΣΟ 6211 φόρμες και αθλητική ενδυμασία κα), όπου οι εξαγωγές μας ανήλθαν το 2017 συνολικά σε 2,9 εκ. (2016: 2,5 εκ. Ευρώ).

→ Οι ελληνικές εξαγωγές της κατηγορίας **ΚΣΟ 90 (Όργανα κα συσκευές οπτικής, φωτογραφίας, μέτρησης, όργανα ιατροχειρουργικής)** το 2017 διαμορφώθηκαν στο επίπεδο των 12,5 εκ. Ευρώ, έναντι 15,8 εκ. Ευρώ το 2016. Κύριο λόγο συνιστά η μείωση στις τρεις πρώτες υποκατηγορίες (μερίδιο 48,1% επί των εξαγωγών της κατηγορίας ΚΣΟ 90) ΚΣΟ 9028 (μετρητές αερίων), ΚΣΟ 9021 (είδη και συσκευές ορθοπεδικής) και ΚΣΟ 9018 (όργανα και συσκευές για την ιατρική, τη χειρουργική, την οδοντιατρική ή την κτηνιατρική) από 5,5 εκ. Ευρώ, 3,9 εκ. Ευρώ και 2,7 εκ. Ευρώ το 2016 σε 2,5 εκ. Ευρώ, 1,9 εκ. Ευρώ και 1,5 εκ. Ευρώ αντίστοιχως το 2017. Αντιθέτως, σημαντική αύξηση κατέγραψαν οι εξαγωγές σε όλες σχεδόν τις υπόλοιπες υποκατηγορίες (φακοί επαφής, θερμόμετρα και άλλες συσκευές μέτρησης, άλλα όργανα και συσκευές μέτρησης, όργανα και συσκευές για αναλύσεις φυσικές ή χημικές κλπ) από 3,7 εκ. Ευρώ συνολικά το 2016, σε 6,5 εκ. Ευρώ το 2017.

→ Οι εξαγωγές προϊόντων του **ΚΣΟ 56 (Βάτες, είδη σχοινοποιίας)** το 2017, παρέμειναν ουσιαστικά στο ίδιο επίπεδο με το προηγούμενο έτος, ήτοι στα 11,8 εκ. Ευρώ. Εδώ οι εξαγωγές της χώρας μας κατανέμονται ουσιαστικά σε δύο υποκατηγορίες με συνολικό μερίδιο 96,9%. Η πρώτη εξ αυτών αφορά στον ΚΣΟ (Υφάσματα μη υφασμένα, έστω και εμποτισμένα, επιχρισμένα, επικαλυμμένα ή με απανωτές στρώσεις), οι εξαγωγές του οποίου ανήλθαν το 2017 σε 7,1 εκ. Ευρώ, έναντι 6,4 εκ. Ευρώ το 2016. Στην δεύτερη υποκατηγορία ΚΣΟ 5608 (υλικά διχτύων), οι εξαγωγές μας ανήλθαν σε 4,2 εκ. Ευρώ, έναντι 4,9 εκ. Ευρώ το 2016. Σε όλες τις υπόλοιπες υποκατηγορίες, οι εξαγωγές δεν υπερέβησαν τα 370 χιλ. Ευρώ.

→ Εντυπωσιακή άνοδο σημείωσαν το 2017 οι εξαγωγές προϊόντων, της κατηγορίας **ΚΣΟ 32 (δεσφικά και βαφικά εκχυλίσματα)**, οι οποίες ανήλθαν σε 11,5 εκ. Ευρώ, έναντι 6,4 εκ. Ευρώ το 2016. Η αύξηση αφορά και τις τρεις κύριες υποκατηγορίες εξαγωγών (μερίδιο 85% επί συνόλου

εξαγωγών της κατηγορίας) που αφορούν προϊόντα που περιλαμβάνονται στους κωδικούς ΚΣΟ 3204 (χρωστικές ύλες), ΚΣΟ 3215 (μελάνια τυπογραφίας) και ΚΣΟ 3208 (χρώματα επίχρσης και βερνίκια). Οι εξαγωγές της χώρας μας στους εν λόγω κωδικούς ανήλθαν το 2017 σε 3,6 εκ. Ευρώ, 3,6 εκ. Ευρώ και 2,2 εκ. Ευρώ, έναντι 3,1 εκ. Ευρώ, 926,7 χιλ. Ευρώ και 1,2 εκ. Ευρώ το 2016. Οι εξαγωγές μας στις υπόλοιπες υποκατηγορίες συνολικά ανήλθαν σε 1,6 εκ. Ευρώ (2016: 1 εκ. Ευρώ).

→ Τελευταία στην κατάταξη των 30 πρώτων διψήφιων κωδικών εξαγωγίμων προϊόντων της χώρας μας προς Γερμανία ευρίσκονται τα **προϊόντα εκδοτικών οίκων και βιομηχανιών που ασχολούνται με τις γραφικές τέχνες (ΚΣΟ 49)** με αξία εξαγωγών το 2017 10,3 εκ. Ευρώ (2016: 10,4 εκ. Ευρώ). Οι ελληνικές εξαγωγές εδώ αφορούν ουσιαστικά μία μόνον υποκατηγορία, τον ΚΣΟ 4901 (βιβλία, φυλλάδια και παρόμοια έντυπα) με αξία εξαγωγών το 2017 9,5 εκ. Ευρώ, έναντι 9,3 εκ. Ευρώ το 2016.

Λοιπές Διψήφιες Κατηγορίες

Πέραν των 30 πρώτων διψήφιων κατηγοριών ελληνικών εξαγωγών προς την Γερμανία, οι οποίες αναλύθηκαν ανωτέρω, δέον όπως αναφερθούν και μεμονωμένα προϊόντα σε 4ψήφιο ΚΣΟ των υπολοίπων κατηγοριών, με σημαντική αξία πωλήσεων στην Γερμανία, όπως (στοιχεία Πίνακα 14):

ΠΙΝΑΚΑΣ 14
Λοιποί ΚΣΟ (30 πρώτες κατηγορίες), 2012-2017
(χιλ. Ευρώ)

ΚΣΟ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	2012	2013	2014	2015	2016	2017
6302	Πανικά κρεβατιού, τραπεζιού	5.705.853	6.222.245	6.638.121	7.350.222	8.516.233	7.730.739
4303	Γούνες	7.250.498	8.098.285	7.012.145	7.132.420	5.401.147	7.367.452
4302		8.048.898	5.913.132	5.312.866	6.667.836	1.467.452	1.632.507
7210	Πλατέα προϊόντα έλασης, από σίδηρο ή από όχι σε κράμα χάλυβες, σε διάφορα πλάτη	5.163.993	5.844.949	6.176.404	6.352.259	5.124.557	4.977.453
7211		1.918.817	1.787.343	887.983	683.454	1.154.045	2.317.903
7212		1.193.741	1.050.911	597.584	793.104	719.867	1.749.342
5407	Νήματα/Υφάσματα από νήματα από συνθετικές ίνες συνεχείς (λουρίδες)	2.621.298	2.557.545	2.846.336	3.410.165	4.320.768	4.837.034
5402		180.566	281.431	477.665	541.569	804.810	1.392.900
2519	Ορυκτές ύλες: Μαγνησία	1.205.002	1.195.116	1.289.902	1.090.544	2.418.662	3.778.821
8302	Προσαρτήματα, σιδηρικά κ.ά. είδη από κοινά μέταλλα για επίπλα, πόρτες, σκάλες, παράθυρα, παντζούρια, αμαξώματα, είδη ιπποσκευής, μπουσούλα, κασέλες, μικρά κιβώτια κ.ά. τεχνουργήματα του είδους. Κρεμάστρες τοίχου για ενδύματα&καπέλα, υποστηρίγματα&παρόμοια είδη, από κοινά μέταλλα.	1.058.061	1.334.538	1.351.070	2.372.734	3.157.004	3.380.452
6006	Άλλα πλεκτά υφάσματα από μαλλί, βαμβάκι, συνθετικές&τεχνητές ίνες.	3.602.804	3.565.731	3.034.219	3.063.536	2.823.831	2.945.969
4016	Άλλα τεχνουργήματα από καουτσούκ βουλκανισμένο μη σκληρυμένο	249.193	9.747.824	9.490.875	104.275	620.509	2.668.504
3401	Σαπούνια	2.546.634	2.403.621	3.373.469	2.560.104	2.486.653	2.206.365
9102	Ρολόγια του χεριού, της τσέπης	810.876	1.171.630	1.141.901	1.283.003	1.267.330	1.951.645
8903	Φουσκωτά πλοία	873.246	724.355	1.239.334	1.156.467	1.326.362	1.686.099
9504	Κονσόλες και μηχανές βιντεοπαιχνιδιών	653.249	884.008	1.298.323	1.392.076	1.200.169	1.609.076
2530	Βερμικουλίτες, περιλίθης και γλωρίτες, μη εκτονωμένοι	4.723.375	3.810.414	3.722.515	3.920.024	3.069.557	1.574.290
6305	Σακίδια συσκευασίας από βαμβάκι πλεκτά	106.123	1.312.689	1.459.698	1.541.728	1.497.971	1.213.685

Πηγή: EUROSTAT/ΕΛ.ΣΤΑΤ, Ιούνιος 2018 – Επεξεργασία: Γραφείου ΟΕΥ Πρεσβείας της Ελλάδος στο Βερολίνο

ΤΡΟΦΙΜΑ ΠΟΤΑ ΚΑΠΝΟΣ

Το μερίδιο των εξαγωγών τροφίμων επί του συνόλου των ελληνικών εξαγωγών στη Γερμανία μειώθηκε από 37,3% το 2016 σε 36,9% το 2017.

→ Στην πρώτη θέση των εξαγωγών ελληνικών τροφίμων και τρίτη στο σύνολο των ελληνικών εξαγωγών προς Γερμανία, με μερίδιο 7,4%, κατετάγησαν για πρώτη φορά, μετά από τουλάχιστον μία δεκαετία συνεχούς ανόδου, τα γαλακτοκομικά προϊόντα (ΚΣΟ 04) με αξία εξαγωγών 152,3 εκ. Ευρώ (2016: 138,3 εκ. Ευρώ). Οι εξαγωγές τυριών (ΚΣΟ 0406), με μερίδιο 91,2% στο σύνολο των

εξαγωγών της διηγήφιας κατηγορίας, αυξήθηκαν το 2017 σε 139 εκ. Ευρώ έναντι, 128,6 εκ. Ευρώ το 2016. Μικρή αύξηση κατέγραψε και το γιαούρτι (ΚΣΟ 0403) από 6,5 εκ. Ευρώ το 2016 σε 6,8 εκ. Ευρώ το 2017. Τέλος, ρεκόρ κατέγραψαν οι ελληνικές εξαγωγές μελιού από 901,3 εκ. Ευρώ το 2016 σε 3,7 εκ. Ευρώ τα 2017.

→ Στην δεύτερη θέση υποχώρησε η κατηγορία των **παρασκευασμάτων λαχανικών-φρούτων (ΚΣΟ 20)**, οι ελληνικές εξαγωγές της οποίας, αυξήθηκαν ελαφρώς από 148,4 εκ. Ευρώ το 2016. σε 149,3 εκ. Ευρώ το 2017.

Οι περισσότερες εξαγωγές (2017: 55,6 εκ. Ευρώ) αφορούν στην υποκατηγορία ΚΣΟ 2005 (λαχανικά παρασκευασμένα αλλιώς παρά με ξίδι, όχι κατεψυγμένα). Κυριότερο προϊόν οι ελιές χωρίς ξίδι (ΚΣΟ 20057000), οι εξαγωγές των οποίων παρέμειναν, ως και το 2016, στα 38,7 εκ. Ευρώ. Αξιοσημείωτες είναι επίσης οι ελληνικές εξαγωγές στους ΚΣΟ 20059950, 20059980 (Μείγματα λαχανικών, άλλα λαχανικά) με 4 εκ. Ευρώ και 5,3 εκ. Ευρώ αντιστοίχως το 2017 (2016: 3,7 εκ. Ευρώ και 4,9 εκ. Ευρώ), τα φασόλια (ΚΣΟ 20055900, 20055100) με εξαγωγές 2,1 εκ. Ευρώ και 1,9 εκ. Ευρώ αντιστοίχως (2016: 1,6 εκ. Ευρώ και 1,5 εκ. Ευρώ) και σε βλαστούς από μπαμπού (ΚΣ 20059100) με 2,1 εκ. Ευρώ το 2017, έναντι 1,6 εκ. Ευρώ το 2016.

Επόμενη σημαντικότερη υποκατηγορία η ΚΣΟ 2008 (Καρποί και φρούτα και άλλα βρώσιμα μέρη φυτών, αλλιώς παρασκευασμένα ή διατηρημένα, με ή χωρίς προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών ή αλκοόλης), όπου οι ελληνικές εξαγωγές μειώθηκαν από 55,7 εκ. Ευρώ το 2016 σε 50,5 εκ. Ευρώ το 2017. Συγκεκριμένα, οι εξαγωγές παρασκευασμάτων ροδακίνων (ΚΣΟ 200870) μειώθηκαν έτι περαιτέρω το 2017, σε 37,1 εκ. Ευρώ, έναντι 42,2 εκ. Ευρώ το 2016 και 52,2 εκ. Ευρώ το 2015. Οι εξαγωγές διατηρημένων βερικόκων ΚΣΟ 200850 το 2017 ανήλθαν σε 5,3 εκ. Ευρώ, παραμένοντας στα ίδια περίπου επίπεδα με το 2016. Τέλος, οι εξαγωγές διατηρημένων μειγμάτων φρούτων (ΚΣΟ 200897) μειώθηκαν το 2017 στα 4,5 εκ. Ευρώ έναντι 6 εκ. Ευρώ το 2016.

Όσον αφορά στην ΚΣΟ 2001 (Λαχανικά, καρποί και φρούτα και άλλα βρώσιμα μέρη φυτών, παρασκευασμένα ή διατηρημένα με ξίδι ή οξικό οξύ), οι ελληνικές εξαγωγές προς Γερμανία το 2017 αυξήθηκαν σε 28,8 εκ. Ευρώ το 2017, έναντι 24,3 εκ. Ευρώ το 2016. Κυριότερο εξαγωγίμο προϊόν της εν λόγω κατηγορίας οι πιπεριές (ΚΣΟ 20019020 και 20019070) με εξαγωγές το 2017 17,6 εκ. Ευρώ και 1,4 εκ. Ευρώ, έναντι 15,7 εκ. Ευρώ και 896,2 χιλ. Ευρώ το 2016 καθώς και οι ελιές σε ξίδι (ΚΣΟ 20019065) με εξαγωγές το 2017 8,7 εκ. Ευρώ έναντι 6,7 εκ. Ευρώ το 2016. Τα παρασκευάσματα ντομάτας ΚΣΟ 2002 παρέμειναν στα ίδια περίπου επίπεδα του 2016, με αξία εξαγωγών 4,5 εκ. Ευρώ το 2017.

Οι εξαγωγές χυμών αυξήθηκαν το 2017 σε 3,7 εκ. Ευρώ από 3,3 εκ. Ευρώ το 2016. Σε 2,1 εκ. Ευρώ ανήλθαν οι εξαγωγές μαρμελάδας. Τέλος, σημειώνονται οι εξαγωγές παρασκευασμάτων μανιταριών, οι οποίες ανήλθαν το 2017 σε 1,4 εκ. Ευρώ.

→ Οι εξαγωγές **νωπών φρούτων (ΚΣΟ 08)** συνιστούν την 2^η σημαντικότερη κατηγορία τροφίμων-ποτών και την 6^η (με μερίδιο 6,8%) επί του συνόλου των εξαγωγών μας προς την Γερμανία. Το 2017, οι εξαγωγές της χώρας μας σε προϊόντα της εξεταζόμενης κατηγορίας, κατέγραψαν μείωση 7,2% και διαμορφώθηκαν στο επίπεδο των 140,4 εκ. ευρώ, έναντι 142,8 εκ. Ευρώ το 2016. Το μεγαλύτερο μερίδιο στις εξαγωγές της εν λόγω κατηγορίας (38,4%) καταλαμβάνουν σταθερά την τελευταία δεκαετία τα νωπά σταφύλια (ΚΣΟ 080610), οι εξαγωγές των οποίων επανήλθαν το 2017 στο προ 4ετίας υψηλό επίπεδο των 53,9 εκ. Ευρώ. Ακολουθούν πορτοκάλια (ΚΣΟ 080510) με εξαγωγές 14,9 εκ. Ευρώ (2016: 26,1 εκ. Ευρώ), ακτινίδια (ΚΣΟ 081050) με 12,6 εκ. Ευρώ (2016: 11,2 εκ. Ευρώ), άλλοι καρποί διατηρημένοι (ΚΣΟ 081190) με 10,3 εκ. Ευρώ (2016: 10,2 εκ. Ευρώ), καρπούζια (ΚΣΟ 080711) με 8 εκ. Ευρώ (2016: 8 εκ. Ευρώ), διατηρημένα κεράσια (ΚΣΟ 081210) με 7,3 εκ. Ευρώ (2016: 6,2 εκ. Ευρώ), νωπά ροδάκινα (ΚΣΟ 080930) με 5,2 εκ. Ευρώ (2016: 10,2 εκ. Ευρώ), κεράσια (ΚΣΟ 080929) με 4,9 εκ. Ευρώ (2016: 6 εκ. Ευρώ), φράουλες (ΚΣΟ 081010) με 3,8 εκ. Ευρώ (2016: 3,7 εκ. Ευρώ), μανταρίνια (ΚΣΟ 080522) με 3,6 εκ. Ευρώ, τα βερικόκα (ΚΣΟ 080910) με 2,1 εκ. Ευρώ (2016: 6 εκ. Ευρώ), σταφίδες (ΚΣΟ 080620) με 2 εκ. Ευρώ το 2017 όπως και το 2016, ξερά σύκα (ΚΣΟ 080420) με 1,4 εκ. Ευρώ (2016: 894 χιλ. Ευρώ) κλπ.

→ Οι εξαγωγές **αλκοολούχων ποτών (ΚΣΟ 22)** το 2017 αυξηθείσες έως 3,3% ανήλθαν το 2017 σε

70,3 εκ. Ευρώ, έναντι 68,1 εκ. Ευρώ το 2016. Σημαντικότερο εξαγωγικό προϊόν με μερίδιο 28,7% επί του συνόλου των εξαγωγών της κατηγορίας ποτών, παραμένει με διαφορά το ούζο (ΚΣΟ 22089041), η αξία των εξαγωγών του οποίου ανήλθε το 2017 σε 20,2 εκ. Ευρώ, έναντι 20,9 εκ. Ευρώ το 2016. Ακολουθούν άλλα οινοπνευματώδη ποτά (ενδεχομένως τσίπουρο) με ΚΣΟ 22089069 με εξαγωγές αξίας 6,2 εκ. Ευρώ το 2017, έναντι 5,8 εκ. Ευρώ το 2016.

Οι ελληνικές εξαγωγές οίνων (ΚΣΟ 220421) αυξήθηκαν το 2017 σε 28,3 εκ. Ευρώ, έναντι 27,3 εκ. Ευρώ το 2016, και ο οίνος (ΚΣΟ 220421) με αξία εξαγωγών 27,3 εκ. Ευρώ. Ακολουθούν λικέρ (220870) με εξαγωγές 3,5 εκ. Ευρώ, άλλοι οίνοι (ΚΣΟ 220429) 1,7 εκ. Ευρώ και το ζύδι (ΚΣΟ 220900) με 1,5 εκ. Ευρώ.

Επίσης, οι εξαγωγές λικέρ (ΚΣΟ 220870) υποχώρησαν σε 3,1 εκ. Ευρώ έναντι 3,3 εκ. Ευρώ το 2016 ενώ οι εξαγωγές ζυδιού (ΚΣΟ 220900) ανήλθαν τα 1,9 εκ. Ευρώ από 1,5 εκ. Ευρώ το 2016. Αξίζει ιδιαίτερα, τέλος, να σημειωθεί ο διπλασιασμός εντός ενός έτους των ελληνικών εξαγωγών μύρας από 569 χιλ. Ευρώ το 2016 σε 1,1 εκ. Ευρώ το 2017.

→ Στην 5^η θέση ευρίσκονται τα **λίπη (ΚΣΟ 15)**, με τις ελληνικές εξαγωγές προς Γερμανία να αυξάνονται σημαντικά (24,2%) το 2017, οι οποίες διαμορφώθηκαν στο επίπεδο των 57,9 εκ. Ευρώ, έναντι 46,6 εκ. Ευρώ το 2016. Η χώρα μας, ως γνωστόν, εξάγει κυρίως εξαιρετικά παρθένο ελαιόλαδο (ΚΣΟ 150910) και δευτερευόντως παρθένο ελαιόλαδο (ΚΣΟ 150990), οι εξαγωγές των οποίων ανήλθαν το 2017 σε 43 εκ. Ευρώ και 10,5 εκ. Ευρώ έναντι 31,1 εκ. Ευρώ και 12 εκ. Ευρώ αντίστοιχα το 2016.

→ Στην 6^η θέση ευρίσκονται τα **νωπά λαχανικά (ΚΣΟ 07)**, οι εξαγωγές των οποίων από την Ελλάδα προς την Γερμανία υποχώρησαν το 2017 έτι περαιτέρω στα 47,5 εκ. Ευρώ, έναντι 52 εκ. Ευρώ το 2016 και 52,4 εκ. Ευρώ το 2015. Κυριότερα προϊόντα της κατηγορίας είναι τα σπαράγγια (ΚΣΟ 070920), οι εξαγωγές των οποίων στην Γερμανία υποχώρησαν στο επίπεδο των 14,7 εκ. Ευρώ, έναντι 19,6 εκ. Ευρώ τα 2016. Την δεύτερη θέση καταλαμβάνουν οι πιπεριές (ΚΣΟ 070960) με εξαγωγές 10,4 εκ. Ευρώ (2016: 10 εκ. Ευρώ). Σταθερές με ελαφρές διακυμάνσεις παραμένουν τα τελευταία έτη οι εξαγωγές μειγμάτων λαχανικών προσωρινά διατηρημένων (ΚΣΟ 071190), η αξία των οπίων διαμορφώθηκε στο επίπεδο των 6,1 εκ. Ευρώ. Σημαντικότερα προϊόντα της εν λόγω δημηφιας κατηγορίας είναι η κάππαρη (ΚΣΟ 07119070) με εξαγωγές το 2017 3,3 εκ. Ευρώ και οι πιπεριές (ΚΣΟ 07119010) με εξαγωγές 1,7 εκ. Ευρώ.

Σημαντική άνοδο κατέγραψαν οι εξαγωγές λαχανικών άβραστων ή βρασμένων στο νερό ή στον ατμό, κατεψυγμένων (ΚΣΟ 071080) η αξία των οπίων διαμορφώθηκε στο επίπεδο των 4,8 εκ. Ευρώ το 2017, έναντι 2,2 εκ. Ευρώ το 2016. Βασικότερα προϊόντα : σπαράγγια (ΚΣΟ 07108085) με εντυπωσιακή αύξηση εξαγωγών το 2017 από 88,7 χιλ. Ευρώ (2016) σε 2,5 εκ. Ευρώ και οι ελιές (ΚΣΟ 07108010) με εξαγωγές στα 1,7 εκ. Ευρώ έναντι 1,8 εκ. Ευρώ. Στην 5^η θέση της εξαψηφιας ανάλυσης κατατάσσονται τα αγγούρια (ΚΣΟ 070700), η φθίνουσα πορεία των οποίων συνεχίστηκε και το 2017 αποδοθέντα σε αξία 4,7 εκ. Ευρώ από 7,6 εκ. Ευρώ το 2016, 9,3 εκ. Ευρώ το 2015 κ.ο.κ. Οι εξαγωγές ελιών προσωρινά διατηρημένων (ΚΣΟ 071120) ανήλθαν σε 1,8 εκ. Ευρώ και νωπών (ΚΣΟ 070992) σε 676,6 χιλ. Ευρώ.

Τέλος, η κατηγορία των νωπών λαχανικών (ΚΣΟ 07) περιλαμβάνει πληθώρα άλλων προϊόντων (όπως τομάτες, πατάτες, μελιτζάνες κα) με μικρότερη αξία εξαγωγών και σημαντικές διαχρονικές διακυμάνσεις. Το 2017 οι εξαγωγές αυτών συνολικά ανήλθαν σε 4,1 εκ. Ευρώ έναντι 3,7 εκ. Ευρώ το 2016.

→ Η αξία των εξαγωγών **παρασκευασμάτων με βάση τα δημητριακά (ΚΣΟ 19)**, καταγράφοντας σταθερή άνοδο την τελευταία 5ετία, ανήλθαν το 2017 σε 43,6 εκ. Ευρώ. Το μεγαλύτερο μερίδιο της κατηγορίας (66,5%) καταλαμβάνουν τα μείγματα και ζυμαρία για την παρασκευή προϊόντων αλευροποιίας (ΚΣΟ 190120), με εξαγωγές ύψους 29 εκ. Ευρώ (2016: 24,7 εκ. Ευρώ). Ακολουθούν, με απόσταση, παξιμάδια (ΚΣΟ 190590), με αξία εξαγωγών το 2017 5,6 εκ. Ευρώ, έναντι 5,3 εκ. Ευρώ, προϊόντα δημητριακών τύπου κορν-φλέικς από ρύζι (ΚΣΟ 190490), με εξαγωγές 3 εκ. Ευρώ (2016: 2,8 εκ. Ευρώ), ζυμαρικά (ΚΣΟ 190219) με 2,4 εκ. Ευρώ, έναντι 2,6 εκ. Ευρώ το 2016, γκοφρέτες (ΚΣΟ 190532) με 1 εκ. Ευρώ από 1,1 εκ. Ευρώ το 2016. Μείωση κατέγραψαν οι ελληνικές εξαγωγές στις υπόλοιπες υποκατηγορίες εν συνόλω από 4,6 εκ. Ευρώ σε 2,3 εκ. Ευρώ το 2016.

→ Ελαφρά κάμψη, μετά από μία δεκαετία συνεχούς ανόδου, κατέγραψαν το 2017 για πρώτη φορά οι εξαγωγές προϊόντων του **(ΚΣΟ 21) διάφορα παρασκευάσματα διατροφής**, οι οποίες ανήλθαν σε 30,1 εκ. Ευρώ. Το μεγαλύτερο μέρος καταλαμβάνουν τα παρασκευάσματα διατροφής του ΚΣΟ 210110 με μερίδιο 70,5% της κατηγορίας και εξαγωγές, οι οποίες ανήλθαν το 2017 σε 21,2 εκ. (2016: 21,8 εκ. Ευρώ). Ενδιαφέρον παρουσιάζουν και οι εξαγωγές παγωτού (ΚΣΟ 210500), οι οποίες το 2016 πραγματοποίησαν άλμα από τα 105,4 χιλ. Ευρώ στα 4,4 εκ. Ευρώ διατηρώντας το επίπεδο αυτό και το 2017 (4,0 εκ. Ευρώ). Τέλος αναφέρονται τα παρασκευάσματα για σούπες και ζωμούς (ΚΣΟ 210410), των οποίων οι εξαγωγές ανήλθαν το 2017 σε 1,4 εκ. από 1,3 εκ. Ευρώ το 2016. Οι λοιπές υποκατηγορίες περιλαμβάνουν εκχυλίσματα, αποστάγματα και συμπυκνώματα (ΚΣΟ 210111), παρασκευάσματα για σάλτσες (ΚΣΟ 210390), άλλα παρασκευάσματα διατροφής (ΚΣΟ 210420) κ.α. με συνολική αξία εξαγωγών το 2017 τα 3,1 εκ. Ευρώ.

→ Οι ελληνικές εξαγωγές **ιχθυηρών (ΚΣΟ 03)** αυξήθηκαν το 2017 σε 25,1 εκ. Ευρώ, έναντι 26 εκ. Ευρώ το 2016. Κυριότερο εξαγωγικό προϊόν της κατηγορίας (με μερίδιο 43,6%) είναι η τσιπούρα (ΚΣΟ 030285), η αξία των εξαγωγών της οποίας ανήλθε σε 12,3 εκ. Ευρώ από 11,1 εκ. Ευρώ το 2016. Ακολουθεί το λαβράκι (ΚΣΟ 030284) με μερίδιο 16,7% και εξαγωγές το 2017 4,7 εκ. Ευρώ (2016: 4,4 εκ. Ευρώ). Σημαντικές είναι στο σύνολό τους και οι ελληνικές εξαγωγές μαλακίων και μαλακοστράκων του ΚΣΟ 0307, οι οποίες αυξάνονται σταθερά τα τελευταία έτη και ανήλθαν το 2017 στα 7,4 εκ. Ευρώ. Αξιοσημείωτες στο σύνολό τους είναι και οι ελληνικές εξαγωγές σε σειρά υποκατηγοριών της γενικότερης κατηγορίας των ιχθυηρών, οι οποίες αθροιστικά ανήλθαν το 2017 σε 3,1 εκ. Ευρώ (2016: 3,3 εκ. Ευρώ).

→ Σημαντική αύξηση κατέγραψαν για ένα ακόμη έτος οι ελληνικές εξαγωγές **ζαχαρωδών παρασκευασμάτων (ΚΣΟ 17)**, οι οποίες το 2017 ανήλθαν σε 18,6 εκ. Ευρώ, έναντι 16,7 εκ. Ευρώ το 2016. Μεταξύ 2010-2017 οι ελληνικές εξαγωγές της κατηγορίας προς Γερμανία έχουν υπερδιπλασιαστεί. Αφορούν δε σχεδόν εξ' ολοκλήρου σε προϊόντα του ΚΣΟ 070490 που περιλαμβάνει καραμέλες και κουφέτα.

→ Από τις λοιπές διψήφιες κατηγορίες τροφίμων αναφέρονται επιλεκτικά οι τετραπήφιοι ΚΣΟ με τις σημαντικότερες εξαγωγές, οι οποίες περιλαμβάνουν κατά σειρά διάφορα παρασκευάσματα και κονσέρβες κρεάτων με εξαγωγές 4,4 εκ. Ευρώ το 2017, έναντι 3,5 εκ. Ευρώ το 2016, τσιγάρα (ΚΣΟ 2402) με εξαγωγές 3,4 εκ. Ευρώ το 2017 (2016: 1,8 εκ. Ευρώ), σουσάμι (ΚΣΟ 1207) με εξαγωγές 1,5 εκ. Ευρώ κα.